

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TASHQI ISHLAR VAZIRLIGI
JAHON IQTISODIYOTI VA DIPLOMATIYA UNIVERSITETI
O‘ZBEK VA RUS TILLARI KAFEDRASI HAMDA
YEVROPA VA TURKIY TILLAR KAFEDRASI**

**TASHQI SIYOSIY VA TASHQI IQTISODIY ALOQALAR UCHUN
KADRLAR TAYYORLASHDA TIL TA’LIMI VA TARJIMA MASALALARI**

**(ЯЗЫКОВОЕ ОБУЧЕНИЕ И ВОПРОСЫ ПЕРЕВОДА ПРИ
ПОДГОТОВКЕ КАДРОВ ДЛЯ ВНЕШНЕПОЛИТИЧЕСКИХ И
ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ) MAVZUSIDAGI XVI
AN’ANAVIY ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA**

TO‘PLAMI

2026-YIL 28-MART

TOSHKENT – 2026

Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universitetining O‘zbek va rus tillari kafedrası hamda Yevropa va turkiy tillar kafedrası tomonidan 2026-yil 28-martda o‘tkazilgan **“Tashqi siyosiy va tashqi iqtisodiy aloqalar uchun kadrlar tayyorlashda til ta’limi va tarjima masalalari”** mavzusidagi ilmiy-amaliy konferensiya to‘plami JIDU Ilmiy muvofiqlashtiruvchi kengashning 2026–yil iyundagi majlisi qarori bilan nashrga tavsiya etildi.

“Tashqi siyosiy va tashqi iqtisodiy aloqalar uchun kadrlar tayyorlashda til ta’limi va tarjima masalalari” mavzusidagi ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to‘plami // – Toshkent: JIDU, 2026. – 275 bet.

Mas’ul muharrir:

O‘zbek va rus tillari kafedrası mudiri, dotsent
Yevropa va turkiy tillar kafedrası mudiri,
dotsenti, f.f.n
Oliy ta’limdan keyingi ta’lim ofisi boshlig‘i, s.f.n.

M.Abduraxmanova

V.Mamatkasimova

M. Siddiqova

Taqrizchilar:

G.S. Kurbonova – O‘zMU Fransuz filologiyasi kafedrası professori v. b., (DSc)
A.X.Aripova – Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universitetining O‘zbek va rus tillari kafedrası dotsenti, f.f.n.

Ushbu ilmiy-amaliy konferensiyaning maqolalarini tahlil qilish va chop etishga tavsiya etish uchun tahririyat–noshirlik guruhi:

Sh. Sh.Xudaykulova – O‘zbek va rus tillari kafedrası dotsent v.b., f.f.f.d.(Phd)

Sh. U.Normatova – O‘zbek va rus tillari kafedrası dotsenti, f.f.n.

MUNDARIJA

<u>SUN’IY INTELLEKT TIL TA’LIMIDA: CHATGPT IMKONIYATLARIDAN OQILONA FOYDALANISHNING METODIK YO’LLARI</u>	7
SH.U.NORMATOVA (JIDU)	
<u>NEMIS TILI TA’LIMIDA MADANIY KOMPONENTNI RIVOJLANTIRISHDA ADABIYOTNING ROLI</u>	13
G.R.ASATOVA (JIDU)	
<u>МЕЖПРЕДМЕТНАЯ ИНТЕГРАЦИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА И ЮРИСПРУДЕНЦИИ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩЕГО ЮРИСТА</u>	19
Н.Э.ШАРИПОВА (УМЭД)	
<u>OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA IKKINCHI XORIJIIY TILNI O’QITISH SAMARADORLIGIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR</u>	27
K.Q.ISTAMOVA (JIDU)	
<u>O’ZBEKISTONDA CHET ELLIKLARGA TURK TILINI O’QITISH USULLARI VA TA’LIM JARAYONIDA MUAMMOLAR</u>	32
N.SH.XODJAYEVA (JIDU)	
<u>O’ZBEK TILI DARSLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA BADIY MATNDAN FOYDALANISHNING YANGICHA USULLARI</u>	43
M.X.SADULLAYEVA (JIDU)	
<u>ADABIYOT DARSLARIDA TABIAT TASVIRIGA OID MATNLARNI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ORQALI O’QITISH</u>	49
M.F.FOZILOVA (O’zDJTU)	
<u>DIPLOMATIK MULOQOT KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHDA MADANIY RESURSLARNI O’RGATISHNING AHAMIYATI</u>	58
M.D.ABDURAXMANOVA (JIDU)	
<u>TALABA–YOSHLARDA VATANPARVARLIK QADRIYATLARINI SHAKLLANTIRISHDA BADIY USLUB VA MILLIY SHE’RIYATNING O’RNI</u>	64
SH.S.XUDAYKULOVA (JIDU)	
<u>К ВОПРОСУ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНО–КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ–МЕЖДУНАРОДНИКОВ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА</u>	70
Г.М.РАХМАТУЛЛАЕВА (УМЭД)	

<u>O'ZGARUVCHI DUNYODA BARQAROR RIVOJLANISH MAQSADLARI VA ZAMONAVIY TA'LIM TRENDLARI</u>	76
A.X.ARIPOVA (JIDU)	
<u>QADRIYATLAR VOQEALANISHINING DISKURSIV MODEL</u>	83
G.R.KOMILOVA (ToshDO'TAU)	
<u>ЯЗЫКОВАЯ ПОДГОТОВКА КАК ФАКТОР УСПЕХА В МЕЖДУНАРОДНОЙ ПОЛИТИКЕ</u>	91
A.B.ATABEKOVA (УМЭД)	
<u>LOTIN TILINING DIPLOMATIYA SOHASIDA QO'LLANISH XUSUSIYATLARI</u>	95
SH.A.XASANOVA (JIDU)	
<u>O'ZBEK TILINI IKKINCHI TIL SIFATIDA O'QITISHDA MILLIY REALIYALARNING LINGVODIDAKTIK IMKONIYATLARI</u>	102
D.D.SAYFULLAYEVA (JIDU)	
<u>ДИСКУРСИВНЫЕ ОСОБЕННОСТИ РЕЧИ СТУДЕНТОВ, ИЗУЧАЩИХ РУССКИЙ ЯЗЫК КАК ИНОСТРАННОМУ</u>	105
B.B. МЯКОТА (УМЭД)	
<u>ПСИХОЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ДИПЛОМАТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА У СТУДЕНТОВ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ</u>	112
T.D.ПОЛАТОВА (УМЭД)	
<u>СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ РЕФЛЕКСИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ПРЕПОДАВАНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА</u>	120
P.Ш.АБДУМУМИНОВА (УМЭД)	
<u>NEMIS TILI YO'NALISHI TALABALARINING MAMLAKATSHUNOSLIKKA OID BILIMLARINI BADIY MATNLAR ORQALI TAKOMILLASHTIRISH TEXNOLOGIYASI</u>	126
A.P.NARMATOVA (JIDU)	
<u>РОЛЬ ГЛАГОЛЬНЫХ КОНСТРУКЦИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ РЕЧИ СТУДЕНТОВ ДИПЛОМАТИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ</u>	130
Ю.Б.ЮЛДАШБАЕВА (УМЭД)	
<u>ONA TILI TA'LIMIDA O'QIB TUSHUNISH KOMPETENSIYASINI BAHOLOVCHI TOPSHIRIQLARNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI</u>	134
M.RASULOVA (ToshDO'TAU TAYANCH DOKTORANTI)	
<u>ZAMONAVIY O'ZBEK TILIDA TIL ME'YORI VA VARIANTLILIK</u>	142
M.M.ABIDOVA (O'zMU MAGISTRANTI)	

<u>DAVLAT TILI “YUMSHOQ KUCH” QUROLI SIFATIDA</u>	151
S.D.SALIXOVA (JIDU TALABASI)	
<u>GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA HUQUQIY NEOLOGIZMLAR VA ULARNING QO‘LLANISHI</u>	156
L.M.TURSUNOVA (JIDU TALABASI)	
<u>FERDINAND DYUSHENNING “QAMAR” ROMANINI TARJIMA QILISHDA MADANIY EKVIVALENTLIK MASALALARI</u>	162
V.A.MAMATKASIMOVA (JIDU)	
<u>CHET TILINI O‘QITISHDA “HA” VA “YO‘Q” SO‘Z MA‘NOLARINING BERILISHI XUSUSIDA</u>	167
H.K.IMAMOVA (JIDU)	
<u>INSON TANA TAJRIBASI VA UNING MAQOLLARDA AKS ETISHI</u>	172
Q.N.NAZAROV (JIDU)	
<u>ISPAN TILIDA REKLAMA MATNLARIDA LINGVOKULTURAL KODLARNI O‘RGANISH</u>	180
N.A.SAIDOVA (JIDU)	
<u>VIRTUAL TA‘LIM MUHITI ASOSIDA ISPAN TILINI O‘QITISHNING INNOVATSION MODELLARI</u>	185
N.K.XAYRULLAYEVA (JIDU)	
<u>ПЕЙОРАТИВНОСТЬ, ВЫРАЖЕННАЯ ПОСРЕДСТВОМ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ В УЗБЕКСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКЕ</u>	193
M.K.ZARIPOVA (TepГУ)	
<u>МОТИВАЦИЯ И ВАЛЕНТНОСТЬ КАК ФАКТОРЫ РАСШИРЕНИЯ СЕМАНТИЧЕСКОГО ПОЛЯ «BEHAVIOUR / ПОВЕДЕНИЕ»</u>	199
L.A.ABDULLAEVA (UMЭД)	
<u>ISPAN TILIDAGI ILMIY MATNLARNI O‘ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHDA TERMINOLOGIK MOSLIK VA ANIQLIK</u>	205
N.A.SAIDOVA (JIDU)	
<u>NAVIGATING THE INTERPLAY OF QUALITY EDUCATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT: STRATEGIC IMPERATIVES AND TECHNOLOGICAL INNOVATIONS IN UZBEKISTAN’S PEDAGOGICAL LANDSCAPE</u>	211
N.X.RAXIMOVA, B.A.UMIRZAKOVA (UWED)	
<u>TALABALARNING LINGVISTIK KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA INTERFAOL MATN TAHLILI TEXNOLOGIYALARI</u>	216
O.Q.MO‘MINOVA (O‘zDITU)	

<u>ZAMONAVIY TA’LIM SHAROITIDA O’ZBEK TILINI O’QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR</u>	222
F.R.AZIZOVA (JIDU)	
<u>СТОРИТЕЛЛИНГ КАК ФОРМА ЦИФРОВОГО НАРРАТИВА В СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЯХ</u>	227
A.C.KALBAEV (УМЭД)	
<u>TALABALAR TARJIMA FAOLIYATINI KUZATISH VA TAHLIL QILISH METODLARI</u>	233
N.F.BABAMURADOVA (O’zDJTU TAYANCH DOKTORANTI)	
<u>SUN’IY INTELLEKT VA YOSHLARNING SIYOSIY ISHTIROKI: RAQAMLI DEMOKRATIYA SHAROITIDA YANGI TENDENSIYALAR</u>	239
S.K.QO’SHIYEVA (УМО’IKTI TAYANCH DOKTORANTI)	
<u>ИНТЕГРАЦИЯ ПОДГОТОВКИ К DELF В ПРОЦЕСС ОБУЧЕНИЯ ФРАНЦУЗСКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ: КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД</u>	247
C.Ю.САЙДАЗИМОВА (УМЭД)	
<u>DONALD J. TRUMPNING INAUGURATSIYA NUTQI: SIYOSIY DISKURS VA TARJIMA STRATEGIYALARI</u>	255
A.R.ABDULLAYEV (JIDU)	
<u>RAQAMLI KORPUS TILSHUNOSLIGI VA SUN’IY INTELLEKT DAVRIDA O’ZBEK TILI: MILLIY KORPUSNI TAKOMILLASHTIRISH VA SINXRON TARJIMA TEXNOLOGIYALARI</u>	262
SH.J.JAHONOV (JIDU TALABASI)	
<u>РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОБУЧЕНИИ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ</u>	269
H.G. БУКРЕЕВА (УМЭД)	

12. Lambert J. Digital Storytelling: Capturing Lives, Creating Community. – New York: Routledge, 2013. – 240 p.
13. Кибрик А.А. Анализ дискурса в когнитивной перспективе. – М.: Языки славянской культуры, 2003. – 368 с.
14. Чернявская В.Е. Дискурс власти и власть дискурса. – М.: Флинта, 2006. – 136 с.
15. Сафонова В.В. Социокультурный подход к обучению иностранным языкам. – М.: Высшая школа, 1996. – 192 с.

TALABALAR TARJIMA FAOLIYATINI KUZATISH VA TAHLIL QILISH METODLARI

N.F.BABAMURODOVA (O'zDJTU tayanch doktoranti)

Annotatsiya: Mazkur maqolada tarjima ta’limi jarayonida talabalarning tarjima faoliyatini kuzatish, tahlil qilish va baholashning zamonaviy metodlari kompleks tarzda yoritiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi talabalar tomonidan qo’llaniladigan tarjima strategiyalari, kognitiv jarayonlar, qaror qabul qilish mexanizmlari hamda yuzaga keladigan muammolarni aniqlashdan iborat. Tadqiqotda kuzatish metodi, think-aloud protokoli, qiyosiy tahlil, xatolar tahlili, eksperimental yondashuv hamda so’rovnoma va intervyu metodlari qo’llanildi. Olingan natijalar talabalarning tarjima kompetensiyasini shakllantirishda tizimli monitoring va reflektiv tahlilning muhimligini ko’rsatdi. Shuningdek, kognitiv va korpus lingvistikasiga asoslangan yondashuvlarni joriy etish tarjima sifatini oshirishga xizmat qilishi aniqlandi.

Kalit so’zlar: tarjima jarayoni, tarjima kompetensiyasi, kognitiv yondashuv, think-aloud, xatolar tahlili, tarjima strategiyalari, pedagogik monitoring.

Kirish

Zamonaviy globallashuv jarayonlari natijasida tarjima faoliyati nafaqat lingvistik, balki ijtimoiy, madaniy va kommunikativ jarayonlarning ajralmas qismiga aylandi [Munday, Jeremy. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 4th ed., Routledge, 2016].. Shu sababli tarjimonlarni tayyorlash tizimida innovatsion metodlar asosida ta’limni tashkil etish dolzarb masalaga aylanmoqda.

Tarjima jarayoni murakkab ko‘p bosqichli kognitiv faoliyat bo‘lib, unda til bilimlari bilan bir qatorda tafakkur, tajriba, madaniy bilimlar va kommunikativ kompetensiya muhim rol o‘ynaydi[Nida, Eugene A., and Charles R. Taber. *The Theory and Practice of Translation*. Brill, 2003]. Talabalar tarjima faoliyatini o‘rganish esa tarjima nazariyasi va amaliyotining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi.

So‘nggi yillarda O‘zbekistonda tarjima ta’limi tizimi tubdan modernizatsiya qilinmoqda [O‘zDJTU ilmiy manbalari va zamonaviy tadqiqotlar (2020-2024)]. Ayniqsa, O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti ilmiy maktabida tarjima nazariyasi va amaliyoti bo‘yicha olib borilayotgan tadqiqotlar ushbu sohaning yangi bosqichga ko‘tarilishiga xizmat qilmoqda.

Zamonaviy ilmiy qarashlarga ko‘ra, tarjima jarayoni oddiy til o‘zgartirish emas, balki ko‘p qatlamli kognitiv va kommunikativ faoliyat sifatida talqin etiladi. Shu nuqtai nazardan, talabalar tarjima faoliyatini o‘rganish nafaqat didaktik, balki psixolingvistik va neyrolingvistik jihatdan ham muhim ahamiyat kasb etadi[Baker M. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Routledge, 2018].

Nazariy asoslar

Tarjima tadqiqotlari doirasida talabalar faoliyatini o‘rganish kognitiv lingvistika, psixolingvistika va tarjima didaktikasi kesishmasida shakllangan [Hatim B., Mason I. *The Translator as Communicator*. Routledge, 1997].

Zamonaviy nazariyalarga ko’ra, tarjima lingvistik kompetensiya, diskursiv kompetensiya, strategik kompetensiya, madaniy kompetensiya va texnologik kompetensiya kabi komponentlardan tashkil topadi [Pym A. Exploring Translation Theories. Routledge, 2014].

Tadqiqotchilar (Baker, Munday, Pym va boshqalar) tarjima nafaqat mahsulot, balki jarayon sifatida o’rganish zarurligini ta’kidlaydilar [Venuti L. The Translator’s Invisibility. Routledge, 2008].

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda aralash metodologik yondashuv (mixed-methods approach) qo’llanildi.

1. Kuzatish metodi

Kuzatish talabalarining real tarjima jarayonidagi xatti-harakatlarini o’rganishga imkon berdi.

Turlari:

bevosita kuzatish

bilvosita kuzatish

video va ekran yozuvlari

Bu metod tarjima jarayonining dinamik va spontan jihatlarini aniqlashda samarali bo’ldi.

2. Think-aloud protokoli

Talabalarining fikrlash jarayonini real vaqt rejimida qayd etish imkonini berdi [Nord C. Text Analysis in Translation. Rodopi, 2005].

Aniqlangan jihatlar:

strategik qarorlar

semantik muammolar

variant tanlash mexanizmlari

ichki nutq va refleksiya

3. Qiyosiy tahlil

Asl matn va tarjima variantlarini solishtirish orqali sifat baholandi.

Mezonlar:

adekvatlik

ekvivalentlik

stilistik moslik

pragmatik samaradorlik

4. Xatolar tahlili

Xatolar quyidagicha tasniflandi:

leksik

grammatik

stilistik

madaniy–pragmatik

5. Eksperimental metod

Talabalarga turli murakkablikdagi matnlar berilib, ularning tarjima natijalari taqqoslandi.

6. So‘rovnoma va intervyu

Talabalarining subyektiv tajribasi va qiyinchiliklari aniqlashtirildi.

Natijalar quyidagilarni ko‘rsatdi:

talabalar leksik tanlovda eng ko‘p qiynaladi;

madaniy realiyalar tarjimasida xatolar ko‘p uchraydi;

sintaktik moslashtirish murakkab jarayon hisoblanadi;

stilistik yaxlitlik ko‘pincha buziladi.

Kuzatish natijalariga ko‘ra:

talabalar lug‘atlarga ortiqcha tayanadi;

mustaqil strategiyalar yetarli darajada shakllanmagan;

Think–aloud natijalari:

qarorlar ko‘pincha intuitiv;
reflektiv tahlil kam.

O‘zDJTU ilmiy maktabi yondashuvlari

So‘nggi yillarda O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti olimlari tomonidan tarjima ta’limiga innovatsion yondashuvlar joriy etilmoqda. Xususan:

tarjima jarayonini raqamli platformalar orqali monitoring qilish;
korpus lingvistikasiga asoslangan tahlil;
kompetensiyaviy yondashuv asosida o‘qitish.

Universitet rektori Ilhomjon Tuxtasinov tomonidan ilgari surilgan ta’lim strategiyalarida xorijiy tillarni o‘qitish va tarjima kompetensiyasini rivojlantirishda integrativ va amaliy yondashuvlar ustuvor yo‘nalish sifatida belgilanadi.

Zamonaviy ilmiy yangiliklar

Hozirgi kunda tarjima tadqiqotlarida quyidagi yangi yo‘nalishlar dolzarb hisoblanadi:

1. Kognitiv tarjimashunoslik [O’Brien S. Cognitive Approaches to Translation. Routledge, 2015].

Tarjima jarayonida inson miyasi qanday ishlashi, qarorlar qanday qabul qilinishi o‘rganiladi. Think-aloud va eye-tracking metodlari keng qo‘llanilmoqda.

2. Korpus lingvistikasi

Katta matnlar bazasi asosida tarjima variantlarini tahlil qilish imkonini beradi. Bu metod talabalar uchun [McEnery T., Hardie A. Corpus Linguistics. Cambridge, 2012].

real til namunalari bilan ishlash
chastotaviy tahlil qilish

imkonini yaratadi.

3. Sun’iy intellekt va tarjima [Kenny D. Machine Translation and Post-editing. Routledge, 2017].

Zamonaviy tarjima jarayonida:

CAT tools

machine translation (MT)

post-editing

kabi tushunchalar muhim o‘rin egallamoqda.

Talabalar endilikda faqat tarjima qiluvchi emas, balki tarjima jarayonini boshqaruvchi mutaxassis sifatida tayyorlanmoqda.

Tadqiqot natijalarini kengaytirilgan talqini

Olingan natijalar o‘zbek olimlari qarashlari bilan uyg‘un holda quyidagilarni ko‘rsatdi:

Salomov ta’kidlaganidek, talabalar ko‘pincha mazmunni emas, shaklni tarjima qilishga moyil

Karimov nazariyasiga ko‘ra, ekvivalentlik darajasi past bo‘lgan tarjimalar ko‘p uchraydi

Abduazizov qarashlariga mos ravishda, talabalar qarorlari ko‘pincha kognitiv jihatdan asoslanmagan, intuitiv xarakterga ega.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, tarjima ta’limi jarayonida: an’anaviy metodlar bilan bir qatorda zamonaviy yondashuvlar zarur o‘zbek olimlari tomonidan ishlab chiqilgan nazariy asoslar hali ham dolzarb tarjima kompetensiyasini rivojlantirish kompleks va tizimli yondashuvni talab qiladi

Shuningdek, O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti ilmiy maktabi tajribasi tarjima ta’limini rivojlantirishda muhim platforma bo‘lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati

1. Baker M. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Routledge, 2018.
2. Munday J. *Introducing Translation Studies*. Routledge, 2016.
3. Newmark P. *A Textbook of Translation*. Prentice Hall, 1988.
4. Nida E., Taber C. *The Theory and Practice of Translation*. Brill, 2003.
5. Hatim B., Mason I. *The Translator as Communicator*. Routledge, 1997.
6. Nord C. *Text Analysis in Translation*. Rodopi, 2005.
7. Venuti L. *The Translator’s Invisibility*. Routledge, 2008.
8. Pym A. *Exploring Translation Theories*. Routledge, 2014.
9. Salomov G’. *Tarjima nazariyasi asoslari*. Toshkent, 1983.
10. Karimov N. *Tarjima nazariyasi va amaliyoti*. Toshkent, 2005.
11. Abduazizov A. *Tilshunoslik nazariyasiga kirish*. Toshkent, 2010.

SUN’IY INTELLEKT VA YOSHLARNING SIYOSIY ISHTIROKI: RAQAMLI DEMOKRATIYA SHAROITIDA YANGI TENDENSIYALAR

S.Q. QO’SHIYeva (YMO’IKTI tayanch doktoranti)

Annotasiya: Mazkur maqolada sun’iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi fonida yoshlarning siyosiy jarayonlardagi ishtiroki transformatsiyasi tahlil qilinadi. Raqamli demokratiya sharoitida sun’iy intellekt asosidagi platformalar, algoritmik tavsiyalar va ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning siyosiy xabardorligi, qaror qabul qilish jarayoni hamda fuqarolik faolligiga qanday ta’sir ko’rsatishi ochib beriladi. Shuningdek, maqolada axborot manipulyatsiyasi, filtr pufakchalari va dezinformatsiya xavflari kontekstida yoshlarning siyosiy ongini shakllantirish muammolari yoritiladi.

Kalit so’zlar: Sun’iy intellekt, raqamli demokratiya, siyosiy ishtirok, yoshlar faolligi, ijtimoiy tarmoqlar, dezinformatsiya, algoritmik ta’sir.